

Developing Early Childhood Emotional Intelligence by Organizing Storytelling Activities Accompanying Open-Ended Questions

ShuiMing Tang¹ and Thatsanee Nakunsong²

Department of Early Childhood, Faculty of Education, Maha Sarakham Rajabhat University, Thailand

E-mail: tshmokella@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-6770-7049>

E-mail: Thatsanee4938@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0967-3304>

Received 23/01/2024

Revised 25/01/2024

Accepted 31/01/2024

Abstract

Background and Aims: Early childhood emotional intelligence is a result of the child's experiences in the environment. Storytelling is a simple form of recreation that satisfies the natural needs of humans, allows for mutual learning, and can take listeners into a world of imagination. The listener will find something new and fun to temporarily escape from the monotony of everyday life. Sometimes stories help explain various phenomena that occur in the world. Developing the emotional intelligence of early childhood children by organizing storytelling activities with open-ended questions. The objective was to compare the emotional intelligence of early childhood children before and after organizing storytelling activities with open-ended questions.

Methodology: The sample group includes 15 early childhood children aged 5-6 years who are studying in Kindergarten 3, Semester 1, Academic Year 2023, Guangxi Kindergarten School, Guangxi Province, China, obtained by purposive sampling. The tools used in the research include: There were 8 plans for organizing storytelling activities with open-ended questions. The suitability of the plans was at the most appropriate level and the early childhood emotional intelligence assessment form had 10 questions. The consistency value was 0.80-1.00. Statistics used in the analysis Data includes mean, and standard deviation.

Results: the research results found that Early childhood children after receiving the storytelling activity with open-ended questions had higher emotional intelligence than before the activity.

Conclusion: the value of stories will help enhance development in various areas. Especially promoting emotional intelligence very well. Therefore, when teachers tell stories, they should ask open-ended questions and allow children to think of multiple answers, which will have a great impact on the emotional intelligence of early childhood.

Keywords: Emotional Intelligence; Organizing Storytelling Activities Accompanying Open-Ended Questions; Early Childhood

การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด

ซูหมิง เทง¹ และ ทศนีย์ นาคุณทรง²

สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เป็นผลมาจากการประสบการณ์ที่เด็กได้รับในสภาพแวดล้อมการเล่านิทานเป็นรูปแบบของนิทานการอย่างง่าย ๆ สามารถตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของมนุษย์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถนำผู้ฟังเข้าไปสู่โลกแห่งจินตนาการซึ่งผู้ฟังจะพบความแปลกใหม่ สนุกสนาน หลุดพ้นจากความจำเจในชีวิตประจำวันไปได้ชั่วคราว ในบางครั้งนิทานจะช่วยอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในโลก ดังนั้นการวิจัยการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลกวางสี มณฑลกวางสี ประเทศจีน จำนวน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด จำนวน 8 แผน ความเหมาะสมของแผนอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: เด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

สรุปผล: จะเห็นว่าคุณค่าของนิทานนั้นจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมด้านความฉลาดทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเมื่อครูเล่านิทานควรถามคำถามปลายเปิดให้เด็กคิดหาคำตอบหลาย ๆ คำตอบซึ่งจะส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์ ; การเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ; เด็กปฐมวัย

บทนำ

เด็กปฐมวัยถือได้ว่าเป็นช่วงที่มีความสำคัญที่สุดในการวางรากฐานของชีวิต เนื่องจากเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต เป็นวัยแห่งพัฒนาการด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งหากเด็กไม่ได้รับการพัฒนาให้ถูกต้องในช่วงเวลาที่สำคัญนี้แล้ว จะสร้างให้เกิดขึ้นภายหลังได้ยาก สำหรับการจัดการศึกษาให้กับเด็กนั้น ต้องคำนึงถึงเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยลักษณะของพัฒนาการในแต่ละด้านเป็นไปตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หากพัฒนาการด้านหนึ่งบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการในด้านอื่น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ปัจจุบันแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามสภาพแวดล้อมของสังคม ค่านิยมของกระแสวัตถุ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เหตุการณ์ต่าง ๆ ของบ้านเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งสังคมไทยในอนาคตนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพราะสภาพปัญหาของระบบการศึกษาแบบเดิม ๆ เน้นให้เด็กเก่งทำคะแนนได้สูง ๆ เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้มาก แต่จะไม่เน้นในส่วนของจิตใจและอารมณ์ของเด็กเลยจึงทำให้เด็กหลายคนกลายเป็นเด็กที่มุ่งมานะและสนใจแต่การเรียนอย่างเดียวไม่สนใจสิ่งรอบข้าง เป็นเด็กแข่งกระด้าง ไร้น้ำใจ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น และอาจมีปัญหาในเรื่องของการควบคุมอารมณ์ตนเองปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมาด้วย (กระทรวงสาธารณสุข. 2561)

Gardner (1953, อ้างถึงใน ทิศนา ขมมณี, 2550) ได้นิยามคำว่า ความฉลาดทางอารมณ์ไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหาเพื่อจะหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้ การ์ดเนอร์มีความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) ความฉลาดทางอารมณ์ของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางภาษาและทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่มีอยู่อย่างหลากหลายถึง 5 ประเภทด้วยกัน ซึ่งเขาบอกว่าความจริงอาจจะมีมากกว่านี้ คนแต่ละคนจะมีความสามารถเฉพาะด้านที่แตกต่างไปจากคนอื่น และมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ความสามารถที่ผสมผสานกันออกมา ทำให้บุคคลแต่ละคนมีแบบแผนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน 2) ความฉลาดทางอารมณ์ของแต่ละบุคคลจะไม่อยู่คงที่อยู่ที่ระดับที่ตนมีตอนเกิด แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หากได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม

ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับในสภาพแวดล้อมที่ทำให้รู้สึกเป็นสุข โกรธ กลัว สนุกสนาน อิจฉา ฯลฯ ซึ่งลักษณะอารมณ์ดังกล่าว เป็นอารมณ์ที่เป็นไปในทางบวกและทางลบ การเกิดอารมณ์ใดบ่อยครั้งจะทำให้เป็นลักษณะอารมณ์ประจำตน (วัฒนา ปุญญฤทธิ์, 2557) ถ้าเด็กเกิดอารมณ์เครียดบ่อยครั้งจะกลายเป็นแรงกดดันทางอารมณ์ทำให้เด็กรู้สึกไม่พอใจ ไม่สบายใจ บางคนแสดงออกด้วยวาจาคำพูด แต่เด็กบางคนไม่แสดงออกและ เก็บกดไว้ภายในกลายเป็นความกังวลสาเหตุของความเครียดอาจมีได้หลายอย่าง เช่น สภาพครอบครัวแตกแยกไม่มั่นคง เครียดจากการถูกทำทารุณกรรม ทำร้าย และความทะเลาะทแยกัน คาดหวังของพ่อแม่ เป็นต้น ดังนั้นเด็กปฐมวัยจึงเป็นวัยที่เหมาะสมต่อการวางรากฐานการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ เพราะเป็นวัยที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญสำหรับการพัฒนาทางด้านอารมณ์จิตใจ เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ เลียนแบบประสบการณ์ที่เด็กได้รับมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อด้าน บุคลิกภาพของเด็ก อันจะเป็นรูปพื้นฐานของอารมณ์ที่ดี ให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ตั้งแต่ยังเด็กจนกระทั่งเติบโตใหญ่ ซึ่งในประเทศจีนได้ออก "แนวทางการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กอายุ 3-6 ปี" ที่ออกโดยกระทรวง ศึกษาธิการ ระบุว่าเด็กควรมีความมั่นคงทางอารมณ์และมีความสุข ในบรรดาข้อกำหนดเฉพาะสำหรับเด็กอายุ 5-6 ปีมีการระบุไว้อย่างชัดเจนว่า "1. รักษาอารมณ์ที่มีความสุขเสมอ ข้อควรรู้ 2. วิธีการแสดงอารมณ์ก่อนข้างปานกลางโดยไม่สูญเสียอารมณ์ของคุณ 3. สามารถเปลี่ยนอารมณ์และความสนใจตามความต้องการของกิจกรรมได้" สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของอารมณ์ของเด็กที่มีต่อพัฒนาการที่ดีต่อสุขภาพของเด็กและประเทศให้ความสำคัญกับสุขภาพทางอารมณ์ของเด็ก

การเล่นนิทานเป็นรูปแบบของนันทนาการอย่างง่าย ๆ สามารถตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของมนุษย์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถนำผู้ฟังเข้าไปสู่โลกแห่งจินตนาการซึ่งผู้ฟังจะพบความ

แปลกใหม่ สนุกสนาน หลุดพ้นจากความจำเจในชีวิตประจำวันไปได้ชั่วคราว ในบางกรณีนิทานจะช่วยอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในโลก ซึ่งมนุษย์สงสัยและหาคำตอบยังไม่ได้หรืออธิบายถึงกำเนิดของสถานที่ต่างๆ หรือเป็นการสั่งสอนอบรมให้คติข้อคิดสอนใจในการดำเนินชีวิตผู้ฟังจะได้รับประโยชน์จากนิทาน ตามจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน (สมศักดิ์ ปริบูรณ์, 2542) ซึ่งการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานนั้นต้องคำนึงถึงเนื้อเรื่องนิทานด้วย เพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็ก ๆ ชื่นชอบเด็ก ๆ จะตื่นเต้นและมีชีวิตชีวาขึ้นมาทันทีหากมีผู้บอกว่าจะเล่านิทานให้ฟัง เด็กจะมีความสุขสนุกสนาน และรู้สึกผ่อนคลายเมื่อได้ใกล้ชิดกับนิทาน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการเล่าให้ รูปภาพหนังสือ ทีวี วิดีทัศน์ ละครหรือโรงละครก็ตาม ซึ่ง (เกริก ยุ้นพันธุ์, 2539) ได้สรุปว่านิทานหมายถึง เรื่องราว ที่เล่าต่อกันมาหรือแต่งขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อความสนุกสนาน หรือสอดแทรกความคิด คุณธรรมลักษณะที่พึงประสงค์แก่เด็กเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้เหมาะสม ในการดำรงชีวิตในสังคม คุณค่าของนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นการสร้างนิสัยที่ดีให้แก่เด็กเนื่องจากคุณธรรมในตัวละครทำให้เด็กเป็นเด็กดีมีความสุขรวมถึงสภาวะทางอารมณ์ที่ดี เด็กจะนำตัวอย่างที่ดี ๆ ไปปฏิบัติตามอยากเลียนแบบนอกจากนี้นิทาน ดังที่กล่าวมาแล้วการที่เด็กมีสภาวะทางอารมณ์ที่ดีจะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ต่อไป ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่านิทานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้สะท้อนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็ก จึงได้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิทานจะช่วยให้การจัดกิจกรรมประสบความสำเร็จสามารถนำนิทานไปใช้ เพื่อพัฒนาเด็กได้สมความมุ่งหมาย

คำถามมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดประสบการณ์เพราะส่งเสริมให้เด็กได้คิด เกิดการเรียนรู้ กระตุ้นการคิด คำถามที่ดี จะช่วยกระตุ้น ปลุกเร้าความสนใจ และสร้างการมีส่วนร่วมในการสอนอย่างทั่วถึง อีกทั้งยังเป็นการสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างครูกับผู้เรียนด้วยการสื่อสารสองทาง นอกจากนี้คำถามที่ดี จะช่วยให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบและประเมินทัศนคติความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหา สารที่ผู้สอนทำการถ่ายทอดไป (วิทยากร ท่อแก้ว, 2543) คำถามปลายเปิดเป็นคำถามที่กระตุ้นเร้า ยั่วเย้า ความรู้สึก ทำให้เกิดความคิดจินตนาการ และพัฒนาทักษะในการหาคำตอบเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ความคิดของเด็กกว้างขึ้น และการคิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะคำถามในลักษณะนั้นจะเร้าความรู้สึกนึกคิดให้เด็กคิด โดยการเน้นให้เห็นถึงเรื่องราวหรือปัญหาที่กว้างขึ้นและลึก ความคิดในทิศทางที่แตกต่างกันอย่างหลากหลาย ทำให้ปริมาณการคิดต่าง ๆ เกิดขึ้น คำถามแบบนี้เร้า ให้ผู้เรียนได้คิด อธิบาย ทำให้ได้ รายละเอียดของความชัดเจนขึ้น เป็นความรู้ที่เชื่อมโยงต่อเนื่อง และสัมพันธ์กันด้วยตัวของเขาเอง และจากประสบการณ์ของผู้เรียน ดังนั้นเมื่อครูตั้งคำถามให้เด็กคิดแล้วควรให้เวลาเด็กคิด หาคำตอบหลาย ๆ คำตอบก่อนที่จะตอบคำถาม เมื่อพบว่าเด็กคนใดตอบช้ากับเพื่อน ครูต้องให้เวลา เด็กคิดและตอบคำถามนั้นใหม่ โดยการให้แรงเสริมด้วยการชมเชยและกระตุ้นด้วยคำถามนั้นอีกครั้ง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับเด็กที่มีความคิดช้าและไม่กล้าตอบคำถามด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) กล่าวว่าคำถามปลายเปิดเป็นคำถามให้ตอบอิสระเพื่อสร้างการเรียนรู้ เพราะลักษณะของคำถามปลายเปิดจะกระตุ้นให้เกิดความคิดและคิดในแง่มุมที่แปลกใหม่

จากความสำคัญและสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะความฉลาดทางอารมณ์จะช่วยให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข มีความสามารถในการรู้จัก เข้าใจและควบคุมอารมณ์ของตนเองได้สอดคล้องตามวัย มีการประพฤติปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม

และมีความสุข อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีพื้นฐานทางด้านอารมณ์ที่ดีต่อไปในภายภาคหน้า

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบคำถามปลายเปิด

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้เสนอแนวคิดที่สำคัญไว้หลายทัศนะ ดังนี้

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2545) ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ การมีจิตใจที่มั่นคง การมองโลกในแง่ดี รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความสามารถในการรับรู้ถึงความต้องการของคนอื่น และรู้จักมารยาททางสังคม เป็นต้น มีทักษะ และสัมพันธภาพทางสังคมที่ดี มีน้ำใจ รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นคนมองโลกในแง่ดี

Goleman (1998) ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง และความรู้สึกของผู้อื่น จนสามารถบริหารหรือจัดการกับอารมณ์ของตนเพื่อ เป็นแรงจูงใจในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ได้อย่างประสบความสำเร็จและแสดงออกทางอารมณ์ อย่างถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ

บุษบาร์ตัน ศรีนวลไสว (2553) ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของเด็กที่มีต่อการควบคุมพฤติกรรมอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองได้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ ตนเองให้เป็นเด็กดี เด็กเก่ง เด็กมีความสุข ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับ ผู้อื่นและอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้ดี

จากนิยามข้างต้นสรุปได้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์ ปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสนุกสนานร่าเริงกับการเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

1.2 ความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย มีหน่วยงานและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ไว้ดังนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์ต่อตนเอง เป็นที่ยอมรับว่าจิตใจมีผลต่อร่างกาย ความเครียด คือบ่อเกิดที่สำคัญของโรคร้ายไข้เจ็บหลาย ๆ ชนิด ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น โรคแผลในกระเพาะ อาหารโรคไมเกรน โรคความดันโลหิตสูง ไปจนถึงโรคร้ายอย่างมะเร็ง หากเรามีอารมณ์ดีย่อมส่งผลให้ ร่างกายแข็งแรง ความฉลาดทางอารมณ์ช่วยให้คนมองโลกในแง่ดี มีความสุข มีความพอใจและยอมรับ ได้กับสภาพที่เป็นอยู่

2. ความฉลาดทางอารมณ์ต่อครอบครัว ครอบครัวจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขต้อง อาศัยความรัก ความเข้าใจ และการยอมรับปัญหาความแตกแยกหย่าร้างที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ล้วนมีต้นตอมาจากการไม่พยายามทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน หรือยอมรับข้อบกพร่องของอีกฝ่ายไม่ได้ 48 เมื่อมีปัญหากันไม่หันหน้าคุย

กันดี ๆ บ่อยครั้งที่คนเก่งจำนวนไม่น้อยประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน แต่มักล้มเหลวในชีวิตคู่เพียงเพราะการพยายามเอาชนะกันต่างฝ่ายต่างไม่ยอมกัน

3. ความฉลาดทางอารมณ์ต่อการศึกษา การที่ได้จะเรียนดีมีอนาคตที่ดี นอกจาก ความสามารถทางวิชาการแล้วยังต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมายโดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยสิ่งยั่วยุ พบว่าเด็กจำนวนไม่น้อยที่เผชิญปัญหาด้านความรู้สึก จนทำให้เสียโอกาสทางการศึกษา ไปอย่างน่าเสียดาย เช่น ปัญหาหาเสพติด ปัญหาการตั้งครรภในวัยเรียน หรือปัญหาด้านพฤติกรรมอื่น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ไม่ได้มีที่มาจากความอ่อนแอทางความสามารถทางเชาว์ปัญญา แต่มาจากความ อ่อนแอทางอารมณ์ที่ไม่สามารถรู้เท่าทัน และไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกทั้งของตนเองและผู้อื่น

1.3 องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้เสนอแนวคิดที่สำคัญไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Gardner (1993) อธิบายว่า ความฉลาดทางอารมณ์มี 2 ด้าน คือ

1. ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence) เป็นความสามารถใน การรับรู้ อารมณ์และตอบสนองอารมณ์ความต้องการของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

2. ด้านการรู้จักตนเอง (Intrapersonal Intelligence) เป็นความสามารถในการ รับรู้อารมณ์ตนเอง สามารถแยกแยะอารมณ์และความรู้สึก ตลอดจนจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ อย่างเหมาะสม

กรมสุขภาพจิต (2544) อธิบายว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์มี 3 ด้าน ดังนี้

ดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็น ใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

เก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ ปัญหา และแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพั นธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

สุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข

1.4 แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัย เป็นการให้การเสริมแรงเมื่อเด็กแสดง ความฉลาดทางอารมณ์ที่เหมาะสม การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ การที่ผู้เลี้ยงดูเด็ก ให้การตอบสนองความรู้สึกและความ ต้องการของเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีและแสดงให้เด็กรับรู้ การจัด สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่มี ความสุข การเป็นแบบอย่างทางอารมณ์ที่ดี การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การสอน ในสถานการณ์ที่เป็นจริง และการยอมรับความเป็นตัวตนของเด็ก การจัดกิจกรรมให้ได้รับประสบการณ์การ สอนโดยตรง และการยอมรับและเข้าใจเหตุแห่งพฤติกรรมซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจถึงวิธีการแสดงออกและการ ควบคุม อารมณ์ ซึ่งจะทำให้เด็กสามารถปรับตัวและหากิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทานและการเล่านิทาน

2.1 ความหมายและความสำคัญของการเล่านิทาน

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539) การเล่านิทานคือผู้ที่มีความสามารถในการเล่าเรื่องราวผู้เล่าแต่ละคนมักจะมี ลักษณะเด่นพิเศษแตกต่างกันบางคนใช้เสียงเป็นสื่อสร้างความสนใจบางคนอาจใช้ ท่าทางประกอบการเล่า แล้ว เกิดความสนุกสนาน บางคนสร้างสื่อ หรืออุปกรณ์ช่วยในการเล่าให้เกิด ความตื่นตาตื่นใจ นักเล่านิทานแต่ละ

คนมักจะเลือกนิทานที่เหมาะสมสำหรับตนมาใช้เล่าเพื่อให้เกิดความเหมาะสมสอดคล้องสัมพันธ์กับความสามารถพิเศษของตนเอง

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2542) ได้กล่าวว่านิทานและการเล่าเรื่องหมายถึงเรื่องราวที่เล่า ต่อๆกันเป็นเวลานาน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข และบางครั้งสอดแทรกคติหรือคุณธรรมเพื่อสอนใจลงไปด้วย ในระหว่างเล่าเรื่องให้ เด็กฟัง อาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ชักถาม แสดงข้อคิดเห็นและแสดงท่าทางประกอบเรื่องราว ก็ได้ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

สรุปได้ว่า การเล่านิทาน หมายถึง วิธีการในการถ่ายทอดเรื่องราวของ นิทานให้เด็กได้ฟัง โดยใช้ น้ำเสียง ท่าทางประกอบเรื่องราว หรือวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ ที่ทำให้การเล่านิทานนั้นสนุกสนาน น่าสนใจเพลิดเพลิน มากขึ้น

2.2 ประเภทของนิทาน

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539) กล่าวถึงการแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทาน และตามเนื้อหาสาระที่เป็นเรื่องราวของนิทานแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ 8 ประเภทคือ 1) เทพนิยาย 2) นิทานประจำท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน 3) นิทานคติสอนใจ 4) นิทานวีรบุรุษ 5) นิทานอธิบายเหตุ 6) เทพปกรณัม 7) นิทานที่มีตัวสัตว์เป็นตัวเอก 8) นิทานตลกขบขัน

2.3 คุณค่าและประโยชน์ของนิทานที่มีต่อเด็กปฐมวัย

นิทานมีคุณค่าและประโยชน์คือเป็นวิธีการให้ความรู้ที่จะทำให้ เด็กสนใจเรียนรู้สามารถจดจำและกล้าแสดงออกนิทานมีคุณค่าในการช่วยพัฒนาการทางสติปัญญา ปลุกฝังให้นิสัยรักการอ่าน มีสมาธิ ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง ด้วยการสนทนาโต้ตอบการมีส่วนร่วมในการฟังนิทานของเด็ก

2.4 หลักในการเลือกนิทานให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย

ลักษณะของนิทานที่ควรเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวัยความพร้อมและวุฒิภาวะของเด็กมีความเด่นชัดของตัวละคร เป็นเรื่องง่ายแต่มีความสมบูรณ์ในตัว เนื้อเรื่องสนุกสนาน น่าสนใจ ภาษาที่ใช้สั้นๆ มีคำซ้ำ เหมาะสมกับวัยหรือ พัฒนาการของเด็กสอดแทรกคุณธรรม ภาพประกอบสวยงาม รูปเล่มแข็งแรง ทนทาน และใช้เวลาในการเล่าไม่เกิน 15 นาที

2.5 เทคนิคการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

เทคนิคและวิธีการเล่านิทานที่ดี ครูควรมีการเตรียมความพร้อมมาก่อนที่จะเล่า ใช้วิธีการเล่านิทานที่หลากหลาย ใช้ น้ำเสียง สีหน้าท่าทาง ใช้ภาษาที่เหมาะสม กับวัยของเด็ก สบตาผู้ฟังในขณะที่เล่านิทานเสมือนว่าผู้ฟังเป็นส่วนหนึ่งของตัวละครในนิทานการเลือกนิทานจะต้องให้เหมาะสมกับธรรมชาติและความสนใจของเด็ก แต่คำนึงถึงคุณค่า สาระประโยชน์ความคิดรวบยอดที่เด็กจะได้รับจากนิทาน เนื้อเรื่องสนุกสนาน เรื่องจบลงด้วยความสุข

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำถามปลายเปิด

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) ได้กล่าวถึงคำถามปลายเปิดว่าเป็นคำถามให้ตอบ อธิษระลักษณะของคำถามเพื่อสร้างการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะเป็นคำถามปลายเปิดเพราะจะมีลักษณะกระตุ้นให้เกิดความคิด และคิดในแง่มุมที่แปลกใหม่

วโร เฟ่งสวส์ตี้ (2544) ได้กล่าวถึงค าดามปลายเปิดว่าเป็นค าดามที่ส่งเสริมให้เด็กคิดเปรียบเทียบ
จำแนก อธิบาย ยกตัวอย่าง ค้นหาความจริง สรূปหาคำตอบหรือคิดอย่างสร้างสรรค์

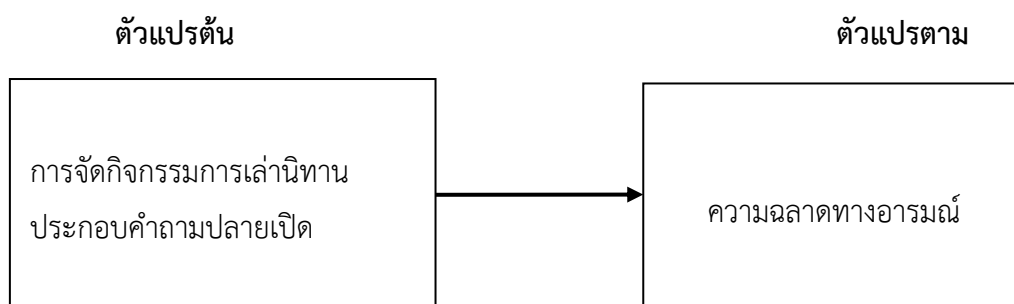
สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) กล่าวว่าคำถามแบบเปิดเป็นคำถามที่ให้คำตอบได้หลาย อย่างใช้เพื่อการสร้างข้อมูล เพื่อให้เกิดการตอบสนองเฉพาะตัวและนำไปสู่การอภิปรายหรือการถกเถียง ในขั้นต่อไป มักให้คำตอบที่ไม่ได้คาดหวัง หรือสามารถนำไปสู่การอภิปรายหรือการสำรวจพิเศษ นอกเหนือไปโดยมิได้คาดหวัง เช่น ถ้าต้องการอธิบายว่านักอ่านที่ตีความเป็นเช่นไร ต้องพูดอย่างไร ลักษณะคำถามที่ดี จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และจุดประกายคำถามอื่นๆและสร้างความสนใจใคร่หา คำตอบ ประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) อยู่เหนือความจำเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปก่อให้เกิดการทำนาย แต่ไม่คุกคาม เกินไปมีความเหมาะสมต่อสถานการณ์การเรียนรู้และผู้เรียนก่อให้เกิดการเรียนรู้ (Knowledge) และ สิ่งเชื่อมโยง ดึงให้ผู้เรียนได้คิดไตร่ตรองและวางแผน

สรุปได้ว่าความหมายของคำถามปลายเปิดคือเป็นคำถามที่เปิดกว้าง เพื่อให้ผู้ตอบคำถามตอบได้อย่างอิสระ หลากหลายทางโดยอาศัยหลักการหลายอย่างมาเป็นข้อมูลในการ ตอบคำถาม ความสำคัญของการใช้คำถามปลายเปิดมีบทบาทยิ่งต่อการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมีส่วนร่วมและฝึกคิดแก้ปัญหาต่างๆตลอดจนกระตุ้นความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียนอีกด้วย ฉะนั้นการใช้คำถามปลายเปิดของครูจึงจำเป็นต่อการจัดการเรียน การสอนที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิด รู้เหตุรู้ผล

ลักษณะคำถามที่ดีควรนำมาใช้กับเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย คำเนื้ถึงประสบการณ์พื้นฐานและวัยของผู้ตอบมีจุดมุ่งหมายแน่นอนว่าต้องการให้ ผู้ตอบตอบในเรื่องใดส่งเสริมให้ผู้ตอบใช้ความสามารถทางสมองด้านอื่นๆนอกจากใช้ความจำเพียง อย่างเดียว ควรตอบได้หลายคนและได้หลายอย่าง ขึ้นอยู่กับเหตุผลที่ให้ผู้ตอบจะต้องไม่รู้สึกรับข้งใจ ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้อย่างเสรี เป็นคำถามที่มีการวางแผนเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ตอบไม่สับสน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบคำถาม
ปลายเปิด มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเล่น

ประกอบคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลตงฟาง มณฑลกวาสี ประเทศจีน จำนวน 15 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากห้องเรียนยินยอมเป็นกลุ่มเป้าหมาย

เครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด มีขั้นตอนการสร้างโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน และการใช้คำถามปลายเปิด ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คัดเลือกหนังสือนิทานประกอบภาพที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ ด้านการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และของผู้อื่น และ ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ 1) Feelings 2) When I'm feeling happy 3) When Sophie Gets Angry Really, Really Angry 4) Frog is Sad 5) Little Willie always wanted to be first 6) Franklin the Turtle: Super Trading 7) Franklin the Turtle: Say I'm Sorry และ 8) Library Lion จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด จำนวน 8 แผน นำแผนฯ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผลการประเมินของแผนการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$)

2. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างโดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพัฒนาการ การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย จากนั้นสร้างแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย และคู่มือแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ประยุกต์ใช้จากกรมสุขภาพจิต (2545) และ ชญานนท์ สุวรรณเพชร (2564) จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น จำนวน 5 ข้อ และด้านที่ 2 ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น จำนวน 5 ข้อ รวม 10 ข้อ ทั้งหมด 30 คะแนน นำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: index of Item Objective Congruence) ซึ่งผลการประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80-1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัยแบบ One group pretest-posttest design (ไพศาล วรคำ, 2562, น. 142) ตามแบบแผนการทดลองดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย (One group pretest-posttest design)

กลุ่ม	สอบก่อน(Pretest)	ทดลอง	สอบหลัง(Posttest)
เป้าหมาย	O ₁	$\bar{X}$	O ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด

O₁ หมายถึง การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ก่อนทดลอง

O₂ หมายถึง การประเมินความฉลาดทางอารมณ์หลังทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1) เตรียมความพร้อมนักเรียนโดยทำการปฐมนิเทศเด็กกลุ่มเป้าหมาย ให้มีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมด้วย

2) ทำการประเมินก่อนเรียน (Pre - test) กับกลุ่มเป้าหมายด้วยแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์จำนวน 10 ข้อ โดยผู้วิจัยทำการประเมินด้วยตนเอง

3) ดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย รวมเวลา 2 สัปดาห์ๆ ละ 4 วันๆ ละ 30 นาที รวม 8 ครั้ง

4) หลังจากการดำเนินการสอนครบทั้ง 8 ครั้ง ผู้วิจัยประเมินหลังทดลอง (Posttest) กับกลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งเป็นแบบประเมินฉบับเดียวกันกับแบบประเมินก่อนทดลองด้วยวิธีเดียวกัน

5) นำคะแนนจากการประเมินไปวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์และใช้สถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ผลของความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์โดยหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูลในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามทั้งคะแนนก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม โดยวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามโดยรวม

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน Pre-Test (60)	คะแนนหลังเรียน Post-Test (60)	ผลต่างของคะแนน (D)
1	26	28	2
2	22	27	5
3	27	29	2
4	24	27	3
5	22	28	6
6	23	27	4
7	22	27	5
8	24	28	4
9	27	29	2
10	25	28	3
11	22	27	5
12	25	28	3
13	21	26	5
14	27	29	2
15	17	24	7
รวม	354	412	58
ร้อยละ	78.67	91.56	
$\bar{x}$	23.60	27.47	
S.D.	2.74	1.30	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรม สูงขึ้นกว่า ก่อน โดยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ($\bar{x}$ =23.60, S.D.=2.746) คิดเป็นร้อยละ 78.67 และหลังการทดลองเท่ากับ ($\bar{x}$ = 27.47, S.D. =1.30) คิดเป็นร้อยละ 91.56

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดรายด้าน

ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น (15)	11.67	1.49	13.53	0.74
ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (15)	11.93	1.83	13.93	0.96

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 2 ด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดสูงขึ้นกว่าก่อนทุกด้าน โดยด้านการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่นก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ ($\bar{X} = 11.67$, S.D.=1.49) หลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ ($\bar{X} = 13.53$, S.D. =0.74) และด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ ($\bar{X} = 11.93$, S.D. = 1.83) หลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ ($\bar{X} = 13.93$, S.D. = 0.96)

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อภิปรายผลได้ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ส่งผลให้เด็กมีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 23.60$, S.D.=2.746) คิดเป็นร้อยละ 78.67 และหลังการทดลองเท่ากับ ($\bar{X} = 27.47$, S.D. =1.302) คิดเป็นร้อยละ 91.56 ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมการเล่านิทาน เป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยโปรดปรานมากที่สุด เพราะนิทานทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และตอบสนองความต้องการของเด็ก ดังจะเห็นได้ว่าเด็ก มักจะรบเร้าให้ผู้ใหญ่เล่านิทานให้ฟังเสมอ กิจกรรมการเล่านิทานจึงเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบนิทาน จึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กสนใจ ซึ่งความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มีอานุภาพ ผลักดัน ให้ผู้เรียนเกิดความใคร่รู้ ใคร่เรียน นำไปสู่การพัฒนาในทุกด้าน โดยเฉพาะความฉลาดทางอารมณ์ ทั้งด้านการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่นการบอกอารมณ์และแสดงความรู้สึกของตนเองว่าตนเองกำลังรู้สึกอย่างไร และเข้าใจรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น และ ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น แสดงถึงสัมพันธภาพที่ดีและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สอดคล้องกับ สมศักดิ์ บริบูรณ์ (2542) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะเด็กปฐมวัยชอบฟังนิทาน ซึ่งจะทำให้เด็กใช้กระบวนการคิดที่สัมพันธ์ สอดคล้องกับนิทานและเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นเมื่อนิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบ และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี สามารถจดจำเนื้อเรื่อง กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมใหม่ได้ ครูจึงสามารถสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอน

เด็กหรือเนื้อหาความรู้ต่างๆให้กับเด็กตาม จุดประสงค์ที่ครูต้องการได้โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เปิดโอกาสให้ เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ฝึกการรอคอย การช่วยเหลือผู้อื่น การแบ่งปันสิ่งของหรืออุปกรณ์ให้ผู้อื่นรู้จัก เคารพกติกาง่าย ๆ เด็กจะบอกความรู้สึกของตนเองได้เมื่อถูกถามแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของผู้อื่น ช่วยเหลือและเห็นอกเห็นใจคนอื่น ทำผิดรู้จักการขอโทษ ขอโทษเมื่อผู้อื่นให้ของ รวมถึงการปฏิบัติตามกติกาที่ตกลงไว้ได้

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดผู้วิจัยมีบทบาทในการถ่ายทอดเรื่องราวจากหนังสือนิทานที่ผู้วิจัยคัดเลือกให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก แล้วนำมาเล่าให้เด็กฟังหลังจากเล่านิทานจบแล้ว ผู้เล่าใช้คำถามที่มีคำตอบลักษณะเปิดกว้างและหลากหลายคำตอบให้เด็กตอบอย่างอิสระ เป็นคำตอบหลายทาง ขึ้นอยู่กับเหตุผลและการแสดงความคิดเห็นของเด็กการเล่านิทานพร้อมการถามคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นคำถามที่กระตุ้นเร้า ยั่วๆ ความรู้สึก ทำให้เกิดความคิดจินตนาการ และพัฒนาทักษะในการหาคำตอบเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ความคิดของเด็กกว้างขึ้นและการคิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะคำถามในลักษณะนั้น จะเร้าความรู้สึกนึกคิดให้เด็กคิด โดยการเน้นให้เห็นถึงเรื่องราวหรือปัญหาที่กว้างขึ้นและลึก สอดคล้องกับ สมศักดิ์ สีนุระเวช (2542) กล่าวว่าคำถามปลายเปิด ซึ่งควรมีลักษณะที่เปิดกว้าง ชี้ชวนให้ตอบ อย่างอิสระ ไม่มีคำตอบที่ผิด หรือถูก และคำถามปลายเปิด ยังเป็นคำถามที่ให้คำตอบได้หลายอย่างใช้เพื่อ การสร้างข้อมูล เพื่อให้เกิดการตอบสนองเฉพาะตัว และนำไปสู่การอธิบายหรือการถามในขั้นต่อไป นอกจากนี้ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) กล่าวว่าการใช้คำถามเป็นเครื่องมือที่สำคัญ เพราะคำถามจะเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดและสนใจต่อสื่อและสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัว รวมทั้ง คำถามให้วิเคราะห์ เป็นคำถามที่ให้ค้นหาความจริง หรือแยกแยะเรื่องราวเพื่อหาสาเหตุและผลต่างๆ ของปัญหาที่เกิดขึ้น หรือให้ผู้เรียนได้คิดค้นหาความจริงต่างๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นเรื่องราวหรือ เหตุการณ์ คำถามปลายเปิดเป็นคำถามให้ตอบอิสระเพื่อสร้างการเรียนรู้ เพราะลักษณะของคำถามปลายเปิดจะกระตุ้นให้เกิดความคิดและคิดในแง่มุมที่แปลกใหม่ สอดคล้องกับ เกริก ยืนพันธ์ (2539) กล่าวว่า นิทาน เป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย การใช้นิทานเป็นสื่อใน การจัดกิจกรรม จะทำให้เด็กสนใจร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี และสามารถตอบคำถามได้อย่าง หลากหลายโดยครูใช้คำถามปลายเปิด แล้วให้เด็กวิเคราะห์ข้อมูลจากนิทาน การกระทำดังกล่าวจะช่วย พัฒนาด้านต่างๆ ให้กับเด็กปฐมวัย สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดก็เป็นสื่อที่ทำให้เด็กมีความสนใจใฝ่เรียนรู้

นิทานที่นำมาเล่าจะมีเรื่องราวที่ชวนคิด สนุกสนาน และให้แง่คิด คติสอนใจดี ๆ ในการเรียน การคบเพื่อน การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นิทานแต่ละเรื่องมีการสอดแทรก คุณธรรม มุ่งเน้นพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปในทางบวก ด้าน การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และของผู้อื่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบคำถามปลายเปิดที่ครูเล่าให้เด็กฟัง ฝึกให้เด็กได้คิดด้วยตนเองจากคำถามปลายเปิดที่ถามระหว่างเล่า นิทาน ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามมี 3 ขั้นตอน โดยขั้นนำ ครูนำเด็กเข้าสู่เรื่องราว เช่น การร้องเพลง การสนทนา การใช้คำถามและสร้างข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างครูกับเด็กในการปฏิบัติตัวระหว่าง ฟังนิทาน ขั้นสอน ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทานประกอบภาพ ในระหว่างการเล่ามีการสนทนา และถาม คำถามปลายเปิด ให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบเพื่ออธิบาย และใช้เหตุผลประกอบเพื่อให้เกิดการรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นขั้นที่ครูกระตุ้นด้วยคำถาม พุดคุย ชักถาม อาจเป็น คำถามที่ทำทนาย หรือคำถามที่เป็นสถานการณ์ สร้างทางเลือก ดังที่ จิตตินันท์ บุญสิทธิกุล (2558) ได้กล่าวถึง

ความสามารถของเด็กปฐมวัยที่จะเกิดการเรียนรู้ทางอารมณ์เพื่อ นำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม เป็นความสามารถในการรู้จักตนเองในด้านความรู้สึก และการแสดงออกอย่างเหมาะสม มองตนเองในทางที่รับรู้ในความสามารถของตนเอง สามารถคิด แสดงออกและใช้ความสามารถอย่างสร้างสรรค์ ในขั้นนี้ครูจะกระตุ้นด้วยคำถาม สนทนา ซักถาม และทบทวนกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้พูดและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความฉลาดทางด้านอารมณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้บอกความรู้สึกของตนเองในปฏิบัติการกิจกรรม เด็กจะทบทวนว่าพฤติกรรมไหนดีไม่ดีเพราะเหตุใด ซึ่งกระบวนการในขั้นนี้จะนำไปสู่การพัฒนาความฉลาดทางด้านอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ให้เด็กมีความอารมณ์ที่มั่นคง แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ในขั้นสรุปนั้น เด็กและครูร่วมกันสนทนา และสรุปเนื้อหาของนิทาน และแนวคิดที่เป็นคติสอนใจ เพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ปฏิบัติในวิถีชีวิตจริง และสนทนาซักถามเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานโดยใช้คำถามปลายเปิด โดยครูจะกระตุ้นให้เด็กตอบคำถามทุกคน ไม่จำกัดจำนวนคำตอบในแต่ละคำถาม และต้องเป็นคำตอบไม่ซ้ำกับผู้อื่น ครูจะเป็นผู้รับฟังความคิดของเด็ก โดยไม่มีการเสนอแนะความคิดของครู แทนคำตอบของนักเรียน ยกตัวอย่าง เช่น ในกิจกรรมเล่าเรื่อง "ความรู้สึก" ครูใช้คำถามปลายเปิด เช่น เมื่อผู้หญิงเรียกเด็กผู้ชายว่า "ไอ้โง่" เด็กชายจะรู้สึกอย่างไร? เด็กจะตอบว่าเด็กชายรู้สึกไม่มีความสุขและไม่มีความสุข บางคนตอบว่าเด็กชายรู้สึกเศร้าโศก มันคือความรู้สึกโกรธเป็นต้น หรือถามคำถามว่า: เมื่ออัลเฟรดได้รับของขวัญวันเกิดจากบ๊อบ เขาแสดงความขอบคุณอย่างไรบ้าง? บางคนบอกว่าพวกเขามีความสุขและขอบคุณมาก บางคนตอบว่ารู้สึกดีใจมาก บางคนก็บอกว่าขอบคุณและอื่นๆ หรือถามว่าเจอเรื่องอะไรบ้างที่ทำให้คุณมีความสุข/เศร้า? เด็กจะตอบว่าฉันรู้สึกเศร้าเมื่อทะเลาะกับน้องสาว/เพื่อนที่ดีและบางคนตอบว่า พ่อและแม่ซื้อของเล่นให้ฉัน/ซื้ออาหารอร่อยๆ แล้วฉันก็มีความสุขมาก เป็นต้น สอดคล้องกับ บุชบาร์ตัน สอดคล้องกับ บุชบาร์ตัน ศรีนวลใส (2553) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ พบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยหนังสือนิทานประกอบภาพมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกโกรธได้ สามารถแสดงความรู้สึกดีใจ ชอบใจที่ได้ทำกิจกรรมที่ตนเองต้องการ มีความเอื้อเฟื้อและรู้จักการช่วยเหลือเพื่อนๆ รู้จักการปลอบโยนและให้กำลังใจเพื่อน ๆ เมื่อเพื่อนมีปัญหา สามารถเรียนรู้แบบอย่างที่ดีจากนิทานได้ สอดคล้องกับ ประจักษ์ บุตรแก้ว (2557) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดที่มีต่อความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ของเด็กปฐมวัย.ผลการวิจัย พบว่าความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05 สอดคล้องกับ ขนาธิป บุปผามาศ (2553) ได้ศึกษาการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบคำถามผลการวิจัยพบว่า การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองจัดกิจกรรมการ เล่านิทาน อีสปประกอบคำถามสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สอดคล้องกับ บังอร เนตรทอง(2555) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จะเห็นว่าคุณค่าของนิทานนั้นจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ และการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก โดยใช้นิทานนำไปสู่ประสบการณ์ด้านต่างๆ ทำให้เด็กสนใจ ต้องการอยากจะเรียนรู้ เด็กจะรับรู้ได้ดีเพราะ นิทานเป็นสิ่งที่เด็กต้องการและสนใจอยากรู้ เด็กมักชอบเร้าให้ ครูเล่านิทานให้ฟังเสมอ นิทานจึงมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนมาก โดยเฉพาะการส่งเสริมด้านความฉลาดทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเมื่อครูเล่านิทานแล้ว ควรถามคำถามปลายเปิดให้เด็กคิดแล้วควรใช้เวลาเด็กคิด หากคำตอบหลาย ๆ คำตอบก่อนที่จะตอบคำถาม เมื่อพบว่าเด็กคนใดตอบซ้ำกับเพื่อน ครูต้องใช้เวลา เด็กคิดและตอบคำถามนั้นใหม่ โดยการให้แรงเสริมด้วยการชมเชยและกระตุ้น

ด้วยคำถามนั้นอีกครั้ง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับเด็กที่มีความคิดช้าและไม่กล้าตอบคำถามด้วย ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยควรเล็งเห็นถึง ความสำคัญของจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบคำถามปลายเปิดที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด ครูควรเลือกนิทานให้เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
2. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดในครั้งนี้เป็นการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ถ้าต้องการนำไปใช้กับระดับชั้นอื่นควรประยุกต์วิธีการเล่านิทานและการวิเคราะห์ข้อมูลให้เหมาะสมกับบุคลิกภาวะและพัฒนาการ
3. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดครูผู้สอนควรจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ หรือ ทดลองใช้ไว้ล่วงหน้าให้เรียบร้อยก่อนดำเนินการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยความฉลาดทางอารมณ์ด้านอื่นๆ โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบคำถามปลายเปิดสำหรับเด็กปฐมวัย
2. ควรมีการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับกิจกรรมอื่น เช่น กิจกรรมเกม การศึกษา กิจกรรมกลางแจ้ง
3. ควรมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้ระดับชั้นอื่นโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิด

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2545). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สารนิเทศและประชาสัมพันธ์กรมสุขภาพจิต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- กระทรวงสาธารณสุข. (2561). *คู่มือกิจกรรมทางกายและการจัดสภาพแวดล้อม*. กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ
กรมอนามัย. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกริก ยุ้นพันธ์. (2539). *การเล่านิทาน*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- จิตตินันท์ บุญสุธิกรกุล. (2558). *การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมกับการพัฒนาทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย*. ใน
เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 3 (น. 3-1 ถึง 3-42). นนทบุรี:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชญาณนท์ สุวรรณเพชร. (2564). การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมทางกาย
ประสานการชี้แนะ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 17(1), 180-192.
- ชนาธิป บุบผามาศ. (2553). *การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอิสป*
ประกอบคำถาม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). *การจัดการเรียนรู้แนวใหม่*. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ทศนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ :
ด้านสุทธาการพิมพ์.
- บ้งอร เนตรทอง. (2555). *ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย*
โรงเรียนบ้านเขาล้อ จังหวัดนครสวรรค์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน).
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุษบาร์ตัน ศรีนวลไสว. (2553). *การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทาน*
ประกอบภาพ. ววิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ประจักษ์ บุตรแก้ว. (2557). *ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดที่มีต่อความสามารถ*
ทางคณิตศาสตร์ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลของเด็กปฐมวัย. ภาคนิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราช
ภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ไพศาล วรคำ. (2562). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- วัฒนา ปุญญฤทธิ์. (2557). *หน่วยที่ 9 การประเมินและการเสริมสร้างพฤติกรรมทางด้านอารมณ์-จิตใจของ*
เด็กปฐมวัย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2542). *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย*. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ สถาบัน. ราชภัฏสกลนคร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2544). *การวิจัยการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิทยธร ท่อแก้ว. *เทคนิคการตั้งคำถามและการตอบ*. *วารสารมาลาเรีย*. 35(1), 28-31
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์. (2542). *นิทานความสำคัญและประโยชน์*. ราชบุรี : สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences: The theory in practice*. Basic Books/Hachette Book Group.
- Goleman, D. (1998). *Working with Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.